

РЕШЕНИЕ

№ 2723

гр. София, 12.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-18 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Даниела П. Попова

при участието на секретаря Ирена М. Апостолова
като разгледа докладваното от Даниела П. Попова Гражданско дело № 20211100110797 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск по чл.432 от КЗ – за осъждане на ответника да заплати на ищеца обезщетение за претърпени вреди /неимуществени такива/ от ПТП, настъпило на 05.05.2020г. в гр.София, причинено виновно от водач на застраховано при ответника МПС.

Ищцата твърди, че на посочената дата била блъсната от лек автомобил, докато пресичала бул.О.К. в гр.София. В резултат от ПТП-то претърпяла травматични увреждания – мозъчно сътресение. Твърди, че в продължителен период след ПТП-то изпитвала силни болки в главата, загуба на съзнание, което наложило провеждане на медицински изследвания, в т.ч. КТ изследване на главен мозък, магнитно резонансно образно изследване, прегледи при невролог. На 18.01.2021г. ѝ била поставена диагноза „Хронично посттравматично главоболие“, назначавани са медикаментозни терапии. Твърди, че след произшествието е в невъзможност да изпълнява трудови функции, търпи неимуществени вреди - болки страдания, невъзможност за ежедневно обслужване, чието обезщетяване иска. Претендира разноски.

Ответникът оспорва исковете по основание и размер. Оспорва виновното поведение на водача, управлявал застрахованото при него МПС, оспорва механизма на настъпване на ПТП, както и размера на претендираното обезщетение, който счита за завишен. Прави възражение за съпричиняване, с твърдения за нарушение на чл.32,

чл.113 и чл.114 от ЗДвП. Претендира разноски.

*Съдът, като прецени **относимите** доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:*

На 05.05.2020г., около 08.30 часа, в гр.София, при движение по бул.О.К. – от бул.Президент Линкълн към ул.Житница, водачът на лек автомобил Фиат с рег.№ ***** - св.М. М., реализирал ПТП с пресичащата пътното платно пешеходка - ищцата Л. М.. Последната е пресичала пътното платно, състоящо се от четири ленти за движение /по 2 във всяка посока/ на място, което не е предназначено за движение на пешеходци, необозначено като пешеходна пътека или пешеходна зона. При удара, пострадалата е качена на предния капак на автомобила и е отхвърлена на пътното платно.

Инцидентът бил възприет от св.С., която помогнала на пострадалата да напусне пътното платно.

На място бил извикан екип на „Пътна полиция“. За настъпилото ПТП бил съставен констативен протокол.

На водача - св М. М. П. - М., управлявала лек автомобил марка “Фиат“, модел “Пунто“, с рег. № *****е съставен АУАН № 364884/05.05.2020г. и е издадено наказателно постановление № 20-4332-007683/20.05.2020г., с което му е наложено административно наказание за нарушения по чл.5, ал.2, т.1 от ЗДвП, което е влязло в сила.

Във връзка с процесното ПТП е образувано и досъдебно производство № 11084/2021г. по описа на СРТП - ОР - СДВР, пр. пр. № 868/2021г. по описа на Софийска районна прокуратура.

След пътнотранспортното произшествие ищцата е транспортирана във ВМА - гр. София, където, след извършени образни изследвания, е поставена основна диагноза “Мозъчно сътресение.“ Била предложена хоспитализация в лечебното заведение, отказана от ищцата.

На 14.05.2020г. бил извършен преглед от личния лекар на ищцата поради оплаквания от повръщане, главоболие и загуба на памет.

На 27.07.2020г. е извършено КТ изследване на главен мозък. Установена е фрактура по десния дял на оксипиталната кост успоредно на оксипиталния гребен, достигаща и преминаваща вътрешната оксипитална протуберанция и локално дилатиране на субарахноидните пространства в дясно фронтално и темпорално.

На 14.01.2021г. е извършено Магнитно - резонансно образно - диагностично изследване на итракраниални структури. Констатирана е псевдокистозна енцефаломалатична преустройство на паренхимата супратенториално фронтално в дясно и единични глиални цикатрикси темпоро - фронтално двустранно.

На 18.01.2021г. ищцата е прегледана от невролог. Поставена е диагноза "Хронично посттравматично главоболие." Назначена е медикаментозна терапия и издаден болничен лист.

На 29.01.2021г. е извършен отново преглед от невролог. Поставена е основна диагноза "Хронично посттравматично главоболие", с придружаващи заболявания и усложнения "Мозъчно сътресение. Счупване на основата на черепа - закрито." Назначена е медикаментозна терапия, продължена след преглед на 02.02.2021г.

Установено е по делото, че към датата на настъпване на събитието, отговорността на водача на лек автомобил марка „Фиат“, модел „Пунто“ с рег.№ *****, е застрахована със застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, валидна към датата на настъпване на ПТП, при ответника.

От заключението на приетата по делото съдебно медицинска експертиза, което съдът цени като обективно изготвено, се установява, че в резултат от ПТП на ищцата са причинени черепно-мозъчна травма и гръдна травма, изразяващи се във фрактура на тилната кост на черепа вляво; фрактура на черепната основа в областта на задна черепна ямка; мозъчна контузия с контузионни огнища в областта на челния и слепоочен дял на главния мозък; увреждане на обонятелната функция; контузия на гръдния кош, без фрактури на ребра и без увреждане на вътрегръдни органи. Черепно-мозъчната травма с описаната характеристика реализира медико-биологичния признак „Разстройство на здравето, временно опасно за живота", а увреждането на обонятелната функция има медико-биологична характеристика „Постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота".

Вещото лице сочи, че периодът на възстановяване на получената при процесното ПТП черепно-мозъчна травма продължава до 2-3 години, при липса на усложнения. В този срок ищцата е изпитвала болки и страдания, интензивни в първите 20-30 дни, умерени до три месеца и по-леки в останалия период. Установява, че към датата на изготвяне на експертизата ищцата се намира в задоволително общо състояние, ясно съзнание, адекватна, ориентирана. Оплаква се от постоянно главоболие, най-силно вдясно челно- слепоочно, световъртеж, нестабилна походка, липса на обоняние. При извършения личен преглед се установяват пирамидни белези за левия крак, координационни нарушения, нестабилна походка.

Според вещото лице понесената от ищцата черепно-мозъчна травма е от такъв характер, че пълно анатомично и функционално възстановяване не е възможно. Патохистологичното трансформиране на мозъчните контузионни промени е достигнало до състояние на добре алинирана овоидна огнищна лезия с еднородна структура и размери 2,15 см., разположена в подкоровото бяло мозъчно вещество челно вдясно; единични глиални цикатрикси слепоочно-челно двустранно, които промени обуславят диагнозата „Посттравматична енцефалопатия". Предвид изминалия

период от време - две години, дава неблагоприятна перспектива за в бъдеще относно пълно възстановяване - анатомично и функционално.

От заключението на приетата по делото съдебно – техническа експертиза се установява, механизма на настъпване на ПТП, както и че е налице причинно – следствена връзка между травматичните увреждания и процесното ПТП. Вещото лице установява освен това, че причина за настъпване на ПТП е поведението на водача, който е имал възможност да предприеме мерки да не настъпи удар при наличие на пешеходец на пътното платно. Установява, че пострадалата от своя страна е предприела пресичане на пътното платно на необозначено за това място, като е могла да избегне удара ако не е предприела пресичане, ако се беше уверила, че е безопасно както за нея, така и за останалите участници в движението и ако, достигайки двойната разделителна линия на двете платна, беше изчакала преминаването на автомобила.

От показанията на свидетелите С. С. – очевидец, и М. М.- водач на автомобила, участвал в процесното ПТП, се установяват факти относно време, място и начин на настъпване на инцидента. Показанията на свидетелите са последователни, логични, неопровергани от останалите доказателства по делото, поради което съдът ги възприема изцяло.

От показанията на свидетеля С.Д., които съдът не намира основание да не цени, се установяват претърпените от ищеца негативни емоции, болки и страдания, периода на възстановяване. Свидетелката установява, че освен чисто физическата болка – непрекъснато и силно главоболие, ищцата не можела да става, не можела да се обслужва, имала нужда от непрекъсната помощ. Това наложила св.Д. да се грижи за домакинството и децата.

При така установеното от фактическа страна, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно чл.432 от КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност", при наличието на всички обективни и субективни признаци на фактическия състав на непозволеното увреждане, по смисъла на чл. 45 от ЗЗД.

Ангажирането на отговорността на застрахователя по „Гражданската отговорност” на причинителя на вредата /делинквент/ по чл. 432, ал. 1 от КЗ е функционално обусловено от правото на деликтно обезщетение от делинквента, като фактите, въз основа на които се поражда претендираното материално право са: 1/. валидно възникнало правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите между делинквента и ответното застрахователно дружество към датата на настъпване на застрахователното събитие; 2/. настъпване на застрахователно събитие – ПТП; 3/. претърпени вреди в резултат на настъпилото застрахователно събитие, за които се претендира застрахователно обезщетение;

4/. предпоставките по чл. 45 от ЗЗД - противоправно деяние; вина; вреди и причинно-следствена връзка между поведението на застрахованото лице /дееца/ и причинените вреди.

В процесния случай деликтът, извършителят, неговата вина, причинената вреда по вид, обем и характер и причинната връзка са безспорно установени /показанията на свидетелите, представените писмени доказателства и експертните заключения / – причинено от водача на застрахованото МПС – лек автомобил, в гр.София, пътно-транспортно произшествие, който нарушавайки правилата за движение по пътищата – чл.5, ал.2, т.1 от ЗДвП, съгласно който е бил длъжен да бъде внимателен към уязвимите участници в движението – пешеходците, в т.ч да предприеме мерки за предотвратяване на удар, е блъснал пресичащата пътното платно Л. М., с което ѝ е причинил телесни увреждания. Доводите в противната насока /относно липсата на виновно поведение от страна на водача/, съдът отхвърля като неоснователни.

Безспорно е установено и наличието на валидно застрахователно правоотношение между застрахователното дружество ответник и собственикът на лек автомобил марка „Фиат”, модел „Пунто” с рег.№ *****, с който виновно е реализирано пътно транспортното произшествие.

В тази връзка съдът намира за неоснователни доводите на ответника за това, че в настоящия случай се касае за случайно събитие по см. на чл.15 от НК. Случайното събитие е такова обстоятелство, което е непредвидимо и непредотвратимо по своя характер, какъвто не е настоящия случай. Безспорно е установено по делото, че процесното ПТП е можело да бъде избягнато, ако водачът на застрахования при ответника автомобил, е предприел действия за избягване на удара /така заключението на вещото лице по приетата САТЕ/, поради което не е налице и един от елементите на състава по чл.15 от НК, което изключва случайния характер на деянието.

При това положение съдът намира за доказани предвидените и изброени в закона предпоставки: противоправно деяние, вредоносен резултат, вина и причинна връзка между тях. Доказан е и фактът, че причиненият вредоносен резултат- телесните увреждания и търпените болки и страдания от страна на пострадалата са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното деяние /така заключенията на САТЕ и СМЕ/.

Предявеният иск с правно основание чл. 432 от КЗ е доказан по основание. Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – имуществени и неимуществени такива, като размерът на неимуществените вреди следва да се определи от съда по справедливост, съгласно чл.52 от ЗЗД.

Досежно размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази изразената в т. 11 от ППВС 4/68 г., задължителната практика на ВС, съгласно която

при приложение на чл. 52 от ЗЗД, приложима и по отношение на отговорността на застрахователя като функционална на отговорността на деликвента, доразвита в постановени от ВКС решения: решение № 749/05.12.2008 г. по т. д. № 387/2008 г. на II ТО, решение № 95/24.10.2012 г. по т. д. № 916/2011 г. на I ТО на ВКС, решение 103/2.11.2020 г. по т.д.2181/19 г., ВКС, I ТО, решение 240 от 15.01.2019 г. по т.д. 518/29 г., I ТО на ВКС. Според разясненията в посочената практика на ВС и трайната практика на ВКС, на обезщетяване на посоченото основание подлежат всички "неимуществени вреди", включващи всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от него болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но и създаващи социален дискомфорт за определен период от време.

Изхождайки от критериите, посочени в чл. 52 ЗЗД, преценявайки обстоятелствата, при които е настъпило произшествието, вида, характера и тежестта на травмите – две средни телесни повреди, придружени с контузия на гръден кош, възрастта на пострадалия към момента на настъпване на увреждането – 45 години, срокът за възстановяване – 2-3 години, неприключил и понастоящем, периода на претърпени болки – интензивни в първите 20-30 дни, умерени до три месеца и по-леки в останалия период, настъпилите усложнения в здравословното състояние на ищцата, претърпените неудобства от личен, битов и социален характер /в т.вр. показанията на св.Д./, отражението на произшествието върху психо-емоционалното ѝ състояние, обществено икономическите условия към 2020г./ МРЗ от 610 лева/ съдът намира, че сумата от 200 000 лв., представлява справедливо обезщетение по смисъла на чл. 52 от ЗЗД за репарирание на вредите. Обезщетението в този размер съответства както на установения в чл. 52 от ЗЗД принцип за справедливост, така и да възмезди неблагоприятните последици, настъпили за ищеца в резултат на непозволеното увреждане.

За да определи този размер на обезщетението съдът прие за установено /от заключенията на СМЕ и с кредитираните свидетелски показания/, че пострадалата е търпяла неагивни емоции – болки и страдания като най интензивни през първите 20-30 дни непосредствено след злополуката и продължаващи и понастоящем. Бе съобразено и това, че след инцидента, здравословното състояние на ищцата е невъзвратно увредено – съгласно заключението на ВЛ по приетата СМЕ понесената черепно мозъчна травма е от такъв характер, че е невъзможно пълно анатомично и функционално възстановяване. В резултат от получената травма се е достигнало до мозъчни промени, диагностицирани като посттравматична енцефелопатия, проявяваща се клинично с постоянно главоболие, световъртеж, нестабилна походка, координационни нарушения, липса на обоняние. Предвид това, съобразявайки обичайното проявление и характер на претърпените травми, които включват и болкови симптоми, обстоятелството че и понастоящем ищцата търпи болки с умерен интензитет,

което нарушава социалната ѝ активност и трудова заетост, отчитайки бъдещата неоптимистична прогноза за пълно възстановяване, съдът намира че справедливия размер на обезщетението за претърпените болки и страдания е в размер на 200 000 лв.

В настоящия случай, ответникът заявява възражение за съпричиняване с оглед неправилно пресичане на пострадалата на пътното платно, което съдът приема за основателно.

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл.51, ал.2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат, какъвто съдът прие за установен по делото.

От заключението на приетата по делото СТАЕ и приложените писмени доказателства, се установява, че ищцата е предприела пресичане на четирилентово пътнo платно, с интензивно двупосочно движение, на необозначено за това място. Пострадалата не се е уверила, че няма движение от ляво /в.л. сочи, че същата е имала възможност да възприеме приближаващия автомобил/, имала е видимост към него. Вещото лице сочи, че пострадалата е можело да избегне ПТП-то, ако беше преустановила пресичането на пътното платно на двойната разделителна линия.

Поради това съдът прие за основателно наведеното възражение - с поведението си /пресичайки пътното платно на неозначено за това място – чл.113, ал.1 ЗДвП, несъобразявайки се с приближаващото транспортно средство – чл.113., ал.2, вр.ал.1, т.2 от ЗДвП и продължавайки движението си, без да пропусне приближаващия автомобил/, пострадалата е допринесла съществено за настъпване на вредоносния резултат, при процент на съпричиняване от 60%. Налице са предпоставките на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за намаляване на определеното обезщетение с определения процент на съпричиняване, а именно от 200 000 лева, на 80 000 лева. Искът е основателен в този размер, в който следва да бъде уважен. За разликата до пълния му предявен размер от 400 000 лева /след допуснато увеличение в с.з./ искът е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Ответникът дължи и законната лихва върху сумите от 26.04.2021г. /датата, на което ответникът е следвало да се произнесе по претенцията, и така, както е поискано в ИМ/ до окончателното изплащане на сумата, тъй като съгласно чл. 497 КЗ застрахователят, дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение от момента на окончателното произнасяне по претенцията, респ. от изтичане на срока за произнасяне по претенцията, заведена при ответника.

При този изход на делото, на основание чл.78, ал.1 и ал.3 от ГПК страните имат право на разноски.

Ответникът е извършил разходи в размер на 7 300 лева – заплатени депозити за ВЛ и заплатено адвокатско възнаграждение /депозитът за призоваване на свидетеля не е използван/, от които следва да се присъдят 5 840 лева, съразмерно на отхвърлената част от исковете.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК в тежест на ответника следва да се възложи сумата от 3 200 лева ДТ по делото, платима по сметката на СГС, съразмерно на уважената част от исковите претенции, както и 140.00 лева – изплатени възнаграждения на вещи лица от бюджета на съда.

На основание чл.38, ал.2 от ЗА, ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищеца сумата от 3 727.20 лева /с включен ДДС/ – част от адвокатско възнаграждение от 15 530 лева, определено съгласно чл.7, ал.2, т.5 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съразмерно на уважената част от исковете претенции.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК Б.И. АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр.София, бул.***** ***, да заплати на Л. Р. М., ЕГН *****, от гр.София, ул.*****, на основание чл. 432, ал.1 от КЗ, сумата 80 000 лева – обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания; в резултат на увреди, получени при ПТП, станало на 05.05.2020 г. в гр. София, причинени виновно от М. М. П. - М., за управляваното от която МПС е била сключена застраховка "Гражданска отговорност" с ответното дружество, ведно със законната лихва от 26.04.2021г. до окончателното плащане като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния му предявен размер от 400 000 като неоснователен.

ОСЪЖДА Л. Р. М., ЕГН *****, от гр.София, ул.*****, да заплати на ЗК Б.И. АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр.София, бул.***** ***, сумата от 5 840.00 лева – разноски по делото.

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.2 от ЗА, ЗК Б.И. АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр.София, бул.***** ***, да заплати на адв.В. В. О., гр.София, ул.***** № *****сумата от 3 727.20 лева – адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА ЗК Б.И. АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр.София, бул.***** ***, да заплати по сметка на Софийския градски съд, сумата от 3 340.00 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския апелативен съд в

двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____